

OPINIA
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
z dnia 20 grudnia 2017 r.

**w przedmiocie projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego
rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych**

Krajowa Rada Sądownictwa po zapoznaniu się z treścią projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych, przedstawionego do zaopiniowania przy piśmie Ministra Sprawiedliwości z 6 grudnia 2017 r. (znak DL-VI-4601-29/17), opiniuje projekt negatywnie. Rada podkreśla, że przedstawiony projekt rozporządzenia nie zawiera należytego wykonania delegacji ustawowej z art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 2062 ze zm.).

Projektodawca wskazuje w uzasadnieniu do przedstawionego projektu rozporządzenia, że głównym celem nowelizacji rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U. poz. 2316 ze zm.) jest odpowiednie wykonanie delegacji ustawowej zawartej w art. 41 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 12 lipca 2017 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1452). W uzasadnieniu projektu w sposób obszerny opisano zamierzenia projektodawcy odnośnie użycia tzw. „Systemu Losowego Przydziału Spraw” do przydziału poszczególnym sędziom spraw wpływających do sądów powszechnych.

Rada zauważa jednak, że, po wejściu w życie rozporządzenia, uzasadnienie projektu rozporządzenia nie może znaleźć zastosowania do jego interpretacji i wyjaśnienia wątpliwości odnośnie jego stosowania, a jest to szczególnie istotne gdy treść rozporządzenia jest niejasna dla odbiorcy. Zaistniałej sytuacji nie może sanować również zapowiedź wydania specjalnej instrukcji korzystania z „Systemu Losowego Przydziału Spraw”, gdyż dokument ten nie będzie miał charakteru obowiązującego źródła prawa. Należy mieć na uwadze, że to właśnie rolą rozporządzenia jako aktu wykonawczego jest zawieranie odpowiednich norm instrukcyjnych, które umożliwiają właściwe wykonanie ustawy, a w tym przypadku właściwe przeprowadzenie losowania przydziału spraw sądowych. Tak ważna czynność jak wskazanie sędziów orzekających w konkretnych sprawach nie może być doprecyzowana w dokumentach niemieszczących się w hierarchii źródeł prawa. Sam fakt umieszczenia szerokiego opisu „Systemu Losowego Przydziału Spraw” w uzasadnieniu projektu, odbiegającego od treści

samego rozporządzenia oraz zapowiedź wydania specjalnej instrukcji wskazuje, w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, że projektodawca zauważa możliwość wystąpienia problemów interpretacyjnych na kanwie przygotowanego projektu. Zaproponowane przepisy wykonawcze będą budziły wątpliwości przy ich stosowaniu i nie powinny być zastępowane niepodlegającą procesowi legislacyjnemu i ogłoszeniu w Monitorze Polskim instrukcją Systemu sporządzoną przez Ministerstwo Sprawiedliwości. Jest to szczególnie istotne w perspektywie ewentualnych modyfikacji Systemu i dalszego dostosowywania go do zamierzonych celów, a tym samym konieczności zapewnienia pewności prawnej na etapie losowego przydziału spraw sędziom sądów powszechnych. Ewentualne zmiany sposobu funkcjonowania Systemu powinny znaleźć odzwierciedlenie w treści rozporządzenia.

Rada zauważa również, że znaczącej zmianie uległ art. 41 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych zawierający delegację do wydania rozporządzenia. Zasadnym zatem jest wydanie przez Ministra Sprawiedliwości nowego rozporządzenia zawierającego kompleksową regulację dotyczącą urzędowania sądów powszechnych. Postulat ten podyktowany jest nie tylko potrzebą zapewnienia spójności najważniejszego aktu wykonawczego dla sądownictwa powszechnego, ale również zachowania przez Ministra Sprawiedliwości podstawowych zasad poprawnej legislacji zawartych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz.U. z 2016 r. poz. 283). Zgodnie z zasadą zawartą w § 129 powyższego aktu prawnego, rozporządzenie można zmieniać rozporządzeniem późniejszym, wydanym na podstawie tego samego, nadal obowiązującego przepisu upoważniającego, przez organ, który wydał rozporządzenie zmieniane, albo przez organ, który przejął właściwość organu, który wydał rozporządzenie zmieniane. W wypadku zmiany podstawy prawnej do wydania rozporządzenia zasadnym jest wydanie nowego rozporządzenia w całości uwzględniającego nowy stan prawny. Jest to szczególnie istotne w przedmiotowej sprawie, gdzie zmianie uległy wytyczne dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia, które znajdują zastosowanie nie tylko do kwestii losowego przydziału spraw, ale również całokształtu obowiązków służbowych sędziów, asesorów i referendarzy sądowych (art. 41 § 1 *część wspólna wyliczenia*, w zakresie w jakim wskazuje na potrzebę zapewnienia równomiernego i obiektywnego obciążenia sędziów, asesorów sądowych i referendarzy sądowych obowiązkami).

Krajowa Rada Sądownictwa wstrzymuje się od złożenia uwag w pozostałym zakresie z uwagi na zbyt krótki termin do zaopiniowania projektu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów

powszechnych. Projekt rozporządzenia wpłynął przy piśmie Ministra Sprawiedliwości z 6 grudnia 2017 r. (znak DL-VI-4601-29/17) do Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 7 grudnia 2017 r. Sesyjny charakter pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz wpływ spraw indywidualnych, w tym spraw dotyczących powierzenia pełnienia obowiązków sędziego asesorom sądowym, uniemożliwia uwzględnienie wniosku Ministra Sprawiedliwości o rozpatrzenie projektu rozporządzenia na najbliższym posiedzeniu Krajowej Rady Sądownictwa.